

© Generalitat de Catalunya
Observatori del Treball i Model Productiu

c/ Sepúlveda, 148-150
08011 Barcelona
observatoritreball.gencat.cat
Barcelona, febrer de 2017

ISSN: 2014-2285

DL B 25823-2013

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Sense obres derivades 3.0 de Creative commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i no se'n faci un ús comercial. La llicència completa es pot consultar a:
creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca

Índex

1. Cartera de comandes	2
2. Preus i marges d'exportació	3
3. Cartera de comandes per sectors d'activitat	4
4. Cartera de comandes per trams d'exportació	6
5. Evolució per mercats de destinació	7
6. Annex metodològic	9

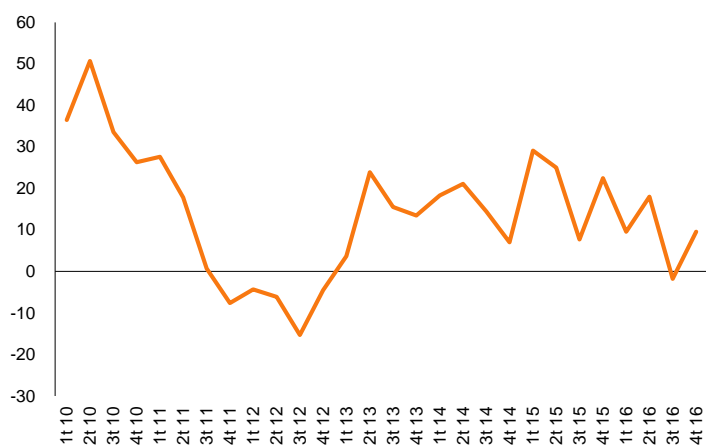
1. Cartera de comandes

L'any 2016 es tanca amb un augment del saldo de l'indicador de la cartera de comandes d'exportació (diferència entre els percentatges d'opinions sobre l'evolució a l'alça i a la baixa), que creix 11,4 punts respecte del trimestre anterior, fins a situar-se en els 9,6 punts.

Gràfic 1

Catalunya – Indicador de cartera de comandes (saldo entre els percentatges a l'alça i a la baixa, en punts)

1r trim. 2010 – 4t trim. 2016

Font: Observatori del Treball i Model Productiu

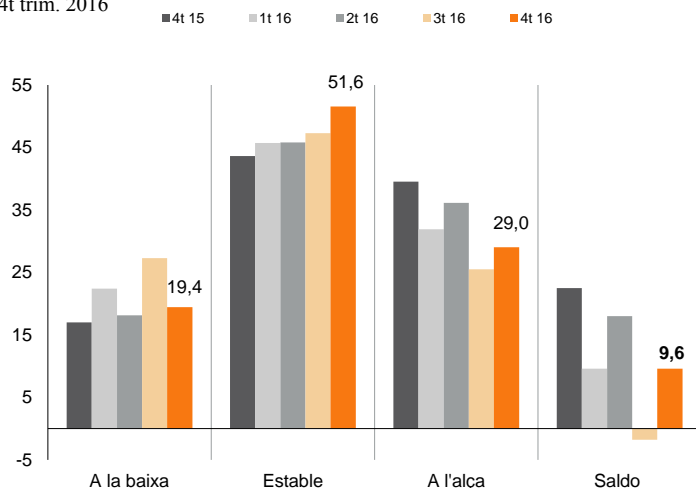
L'any 2016 es tanca amb un augment del saldo de l'indicador de la cartera de comandes d'exportació.

L'augment intertrimestral és el resultat de l'augment del percentatge d'empresaris que pensen que l'indicador ha evolucionat a l'alça en el darrer trimestre (+3,5 punts) i la disminució dels que opinen que ha anat a la baixa (-7,8 punts). La proporció d'empresaris que manifesta que s'ha mantingut estable ha augmentat 4,3 punts i és majoritària (51,6% dels empresaris).

Gràfic 2

Catalunya – Cartera de comandes (en %)

3r trim. 2015 – 4t trim. 2016

Font: Observatori del Treball i Model Productiu

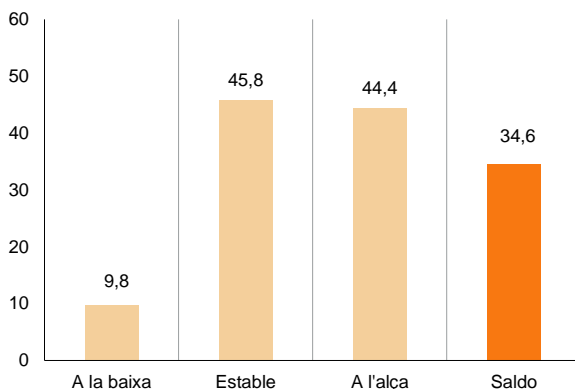
Augmenta el percentatge d'empresaris que opina que la cartera de comandes ha anat a l'alça i disminueix el que ha anat a la baixa.

De cara als propers 12 mesos, la proporció d'empresaris que pensa que la cartera de comandes anirà a l'alça (44,4%) és força més elevada que la dels que opinen que anirà a la baixa (9,8%). El saldo de les expectatives se situa en els 34,6 punts (11,7 punts per sobre del valor del trimestre anterior).

Gràfic 3

Catalunya – Expectatives de la cartera de comandes per als propers 12 mesos (en %)

4t trim. 2016

El 44,4% dels empresaris creu que la cartera de comandes anirà a l'alça en els propers 12 mesos.

Font: Observatori del Treball i Model Productiu

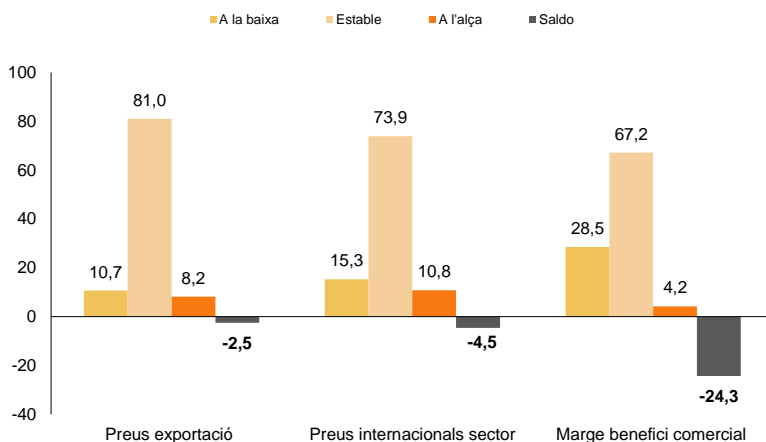
2. Preus i marges d'exportació

Tant en els preus d'exportació, com en els preus internacionals del sector i el marge de benefici comercial, el saldo de respostes és negatiu. El més desfavorable és el marge de benefici comercial, amb un saldo de -24,3 punts i és la variable on hi ha una proporció més elevada d'empresaris que opina que anirà a la baixa (el 28,5%). El segueixen els preus internacionals del sector amb un saldo de -4,5 punts i els preus d'exportació amb -2,5 punts.

Gràfic 4

Catalunya – Preus i marges d'exportació (en %)

4t trim. 2016

La major part dels empresaris opina que els preus i els marges de benefici comercial s'han mantingut estables en el quart trimestre de 2016.

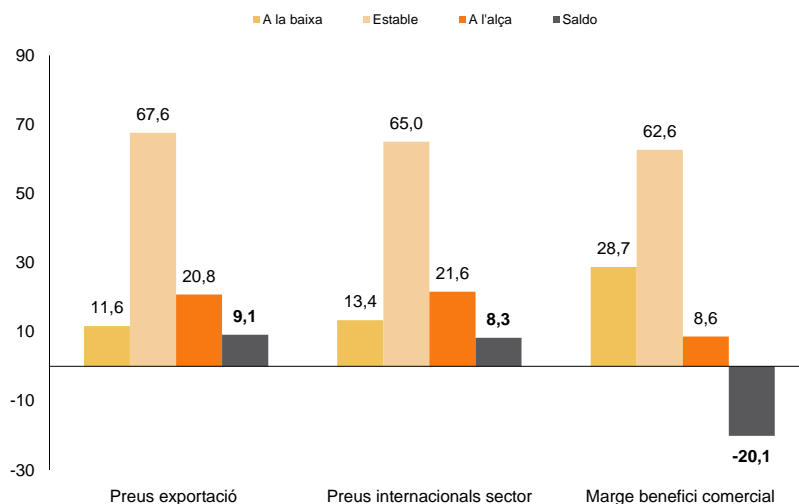
Font: Observatori del Treball i Model Productiu

De cara als propers 12 mesos, els empresaris preveuen una millora dels preus d'exportació i dels preus internacionals del sector, en canvi, el saldo de respostes del marge de benefici continua sent negatiu.

Gràfic 5

Catalunya – Expectatives de preus i marges d'exportació per als propers 12 mesos (en%)

4t trim. 2016

De cara als propers 12 mesos es preveu una millora de les variables dels preus.

Font: Observatori del Treball i Model Productiu

3. Cartera de comandes per sectors d'activitat

Els sectors d'altres productes minerals no metàl·lics (32,1 punts), equips elèctrics i electrònics (31,4 punts) i vehicles de motor i altres materials de transport (20,3 punts) encapçalen el rànquing de saldo de respostes més favorable sobre la marxa de la cartera de comandes d'exportació en el darrer trimestre de 2016. Per contra, els sectors del cautxú i matèries plàstiques (-11,1 punts); tèxtil, confecció, cuir i calçat (-6 punts) i altres indústries (-4,3 punts) presenten un saldo de respostes negatiu.

Taula 1

Catalunya – Cartera de comandes per sectors d'activitat (en %)

4t trim. 2016

	A la baixa	Estable	A l'alça	Saldo
Altres productes minerals no metàl·lics	4,2	59,4	36,4	32,1
Equips elèctrics i electrònics	15,3	38,1	46,6	31,4
Vehicles de motor i altres materials de transport	16,3	47,1	36,6	20,3
Indústries químiques	14,0	54,5	31,5	17,4
Maquinària i equips mecànics	15,9	54,1	30,0	14,2
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	16,2	53,5	30,3	14,1
Màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica	30,1	27,4	42,5	12,4
Paper, edició, arts gràfiques i reprografia	21,5	47,7	30,8	9,3
Alimentació i begudes	22,9	47,5	29,5	6,6
Altres indústries	25,6	53,1	21,3	-4,3
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	22,7	60,7	16,7	-6,0
Cautxú i matèries plàstiques	31,8	47,5	20,7	-11,1
Cartera de comandes (actual)	19,4	51,6	29,0	9,6

Unitats: Saldo de respostes (en %)

Font: Observatori del Treball i Model Productiu

En relació amb les expectatives per als propers 12 mesos, els empresaris són optimistes en tots els sectors. Els que més, els dels sectors d'altres productes minerals no metàl·lics i de màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica que se situen força per sobre la mitjana (34,6 punts).

Taula 2

Catalunya – Expectatives de la cartera de comandes per als propers 12 mesos, per sectors d'activitat (en %)

4t trim. 2016

	A la baixa	Estable	A l'alça	Saldo
Altres productes minerals no metàl·lics	6,8	31,2	61,9	55,1
Màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica	5,0	37,4	57,6	52,6
Vehícles de motor i altres materials de transport	6,9	39,7	53,4	46,5
Alimentació i begudes	7,6	39,3	53,1	45,5
Indústries químiques	4,1	51,0	44,9	40,9
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	5,7	50,0	44,3	38,6
Cautxú i matèries plàstiques	8,4	45,5	46,0	37,6
Maquinària i equips mecànics	4,4	59,0	36,6	32,2
Paper, edició, arts gràfiques i reprografia	12,6	47,0	40,5	27,9
Altres indústries	17,8	38,6	43,7	25,9
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	16,6	44,7	38,7	22,1
Equips elèctrics i electrònics	17,0	44,4	38,6	21,7
Cartera de comandes (propers 12 mesos)	9,8	45,8	44,4	34,6

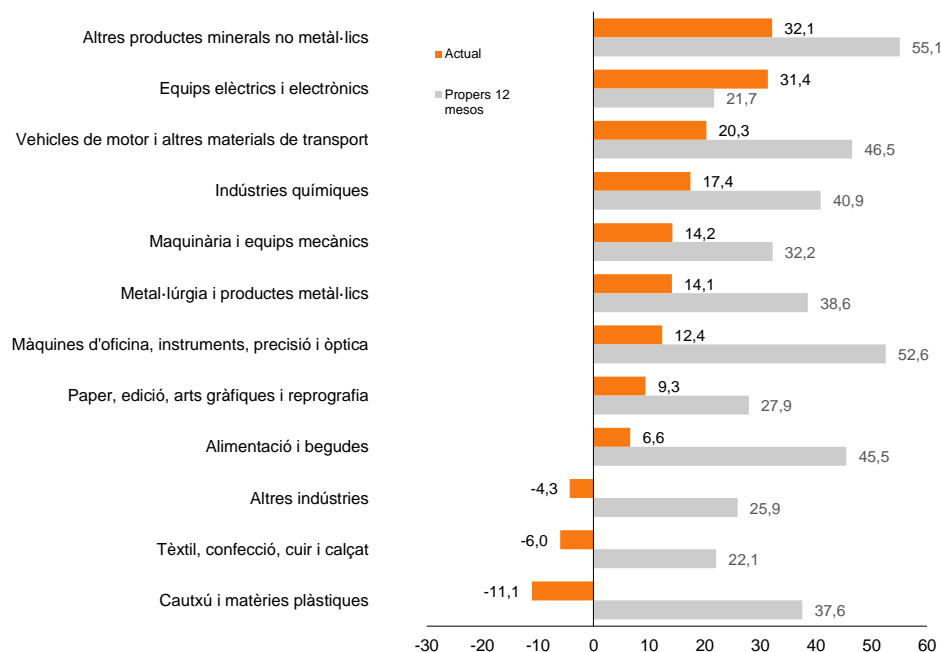
Unitats: Saldo de respostes (en %)

Font: Observatori del Treball i Model Productiu

Gràfic 6

Catalunya – Indicador de cartera de comandes per sectors d'activitat (actual i propers 12 mesos)

4t trim. 2016

Els sectors més optimistes de cara als propers 12 mesos són els altres productes minerals no metàl·lics i els de màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica.

Font: Observatori del Treball i Model Productiu

4. Cartera de comandes per trams d'exportació

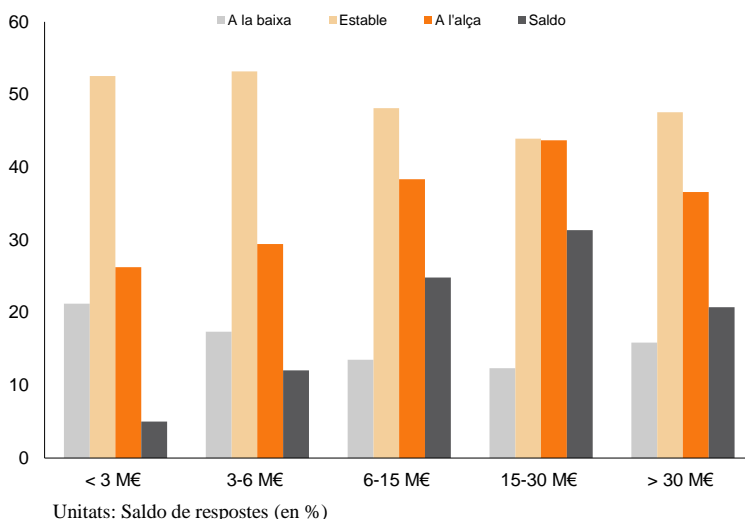
El resultat de l'indicador varia també en funció de l'import de la facturació de les empreses en exportacions. Les empreses que exporten per valor de 15 a 30 milions d'euros i les de 6 a 15, són les que presenten un saldo més favorable de la cartera de comandes en el quart trimestre de 2016. Les que exporten menys de 3 milions d'euros presenten el saldo menys favorable.

Tot i així, la proporció d'empresaris que opina que la cartera de comandes es manté estable és majoritària en tots els trams d'exportació.

Gràfic 7

Catalunya – Cartera de comandes per trams d'exportació

4t trim. 2016

Font: Observatori del Treball i Model Productiu

Les empreses que exporten per valor de 15 a 30 milions d'euros presenten una evolució més favorable de la cartera de comandes en el quart trimestre de 2016.

En relació amb les expectatives per als propers 12 mesos, totes les empreses són optimistes, especialment les que exporten per valor de 3 a 6 milions d'euros (47,4 punts del saldo de respostes). En l'altre extrem, les empreses que exporten menys de 3 milions són les menys optimistes (30,6 punts).

Taula 3

Catalunya – Expectatives de la cartera de comandes per als propers 12 mesos, per trams d'exportació

4t trim. 2016

	A la baixa	Estable	A l'alça	Saldo
Menys de 3 milions d'euros	10,8	47,9	41,3	30,6
De 3 a 6 milions d'euros	8,0	36,6	55,4	47,4
De 6 a 15 milions d'euros	5,6	46,6	47,8	42,3
De 15 a 30 milions d'euros	8,1	38,8	53,1	45,0
Més de 30 milions d'euros	8,5	45,2	46,3	37,9
Cartera de comandes (propers 12 mesos)	9,8	45,8	44,4	34,6

Unitats: Saldo de respostes (en %)

Font: Observatori del Treball i Model Productiu

Pel que fa a les expectatives pels propers 12 mesos, les empreses més optimistes són les que facturen entre 3 i 6 milions en vendes a l'estranger.

5. Evolució per mercats de destinació

Totes les empreses catalanes esperen incrementar les seves exportacions, en el curt termini, en els respectius mercats habituals. Cal destacar que les expectatives d'exportació són més elevades en les que exporten habitualment als Estats Units, Canadà i la Unió Europea (15) i les menys favorables, en les que exporten habitualment a Rússia i la Comunitat d'Estats Independents (CEI).

Taula 4

Catalunya – Expectatives a curt termini de les exportacions per mercat habitual

4t trim. 2016

	% Empreses				Saldo
	que hi exporten	A la baixa	Estable	A l'alça	
Estats Units i Canadà	36,7	4,5	50,1	45,3	40,8
Unió Europea (15) ⁽¹⁾	96,2	5,9	55,6	38,5	32,6
Xina i Índia	27,8	9,2	52,6	38,2	29,0
Japó, Corea Sud i Taiwan	23,7	5,5	60,6	33,9	28,3
Resta Unió Europea ⁽²⁾	58,8	6,0	64,0	30,0	24,0
Orient Mitjà	30,0	10,2	55,7	34,1	23,8
Amèrica Llatina	57,1	11,6	53,4	35,1	23,5
Àfrica del Nord	38,0	5,7	65,6	28,6	22,9
Oceania	19,1	7,3	65,0	27,6	20,3
ASEAN ⁽³⁾	18,5	6,2	69,1	24,6	18,4
Àfrica Subsahariana	14,2	6,8	68,7	24,4	17,6
Resta d'Europa ⁽⁴⁾	43,6	5,1	72,3	22,6	17,5
EFTA ⁽⁵⁾	26,6	6,3	73,6	20,1	13,7
Rússia i Comunitat d'Estats Independents (CEI)	30,8	17,6	54,9	27,5	9,9

Unitats: Saldo de respostes (en %)

(1) UE-15: Alemanya, França, Bèlgica, Dinamarca, Finlàndia, França, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Països Baixos, Portugal, Regne Unit, Suècia i Espanya (però en aquest cas no s'inclou com a país al qual s'exporta, s'ha d'exportar fora d'Espanya).

(2) Resta d'Unió Europea que no inclou UE-15

(3) ASEAN: Tailàndia, Filipines, Indonèsia, Malàisia, Singapur, Vietnam, Laos, Myanmar, Cambotja i Brunei.

(4) Resta d'Europa: Europa que no inclou UE-28

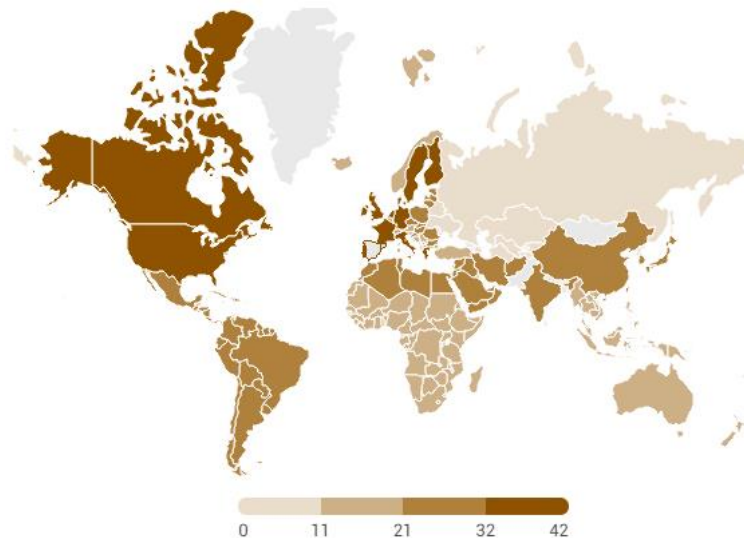
(5) EFTA: Islàndia, Noruega, Suïssa, Liechtenstein

Font: Observatori del Treball i Model Productiu

Mapa 1

Catalunya – Expectatives a curt termini de les exportacions per mercat habitual

4t trim. 2016

Estats Units, Canadà i la Unió Europea (15) són els mercats habituals amb les expectatives d'exportació més favorables en el curt termini.

Font: Observatori del Treball i Model Productiu

En el darrer trimestre de 2016, els mercats que encapçalen el rànquing de perspectives d'obertura a nous mercats són la UE-28 i la resta d'Europa. En la part baixa de la taula es troba la Unió Europea 15, on les perspectives d'obrir-hi nous mercats són les més baixes.

Taula 5

Catalunya – Perspectives d'obertura a nous mercats en els propers 12 mesos

4t trim. 2016

	Perspectives d'iniciar negoci
Resta Unió Europea ⁽¹⁾	8,3
Resta d'Europa ⁽²⁾	8,3
Amèrica Llatina	6,9
Estats Units i Canadà	5,7
Rússia i Comunitat d'Estats Independents (CEI)	4,6
Orient Mitjà	4,5
Àfrica del Nord	4,4
Japó, Corea Sud i Taiwan	4,1
Àfrica Subsahariana	3,7
EFTA ⁽³⁾	2,7
Oceania	2,4
ASEAN ⁽⁴⁾	2,4
Xina i Índia	2,3
Unió Europea (15) ⁽⁵⁾	0,5

Unitats: Saldo de respostes (en %)

(1) Resta Unió Europea: UE-28 que no inclou UE-15

(2) Resta d'Europa: Europa que no inclou UE-28

(3) EFTA: Islàndia, Noruega, Suïssa, Liechtenstein

(4) ASEAN: Tailàndia, Filipines, Indonèsia, Malàisia, Singapur, Vietnam, Laos, Myanmar, Cambotja i Brunei.

(5) UE-15: Alemanya, França, Bèlgica, Dinamarca, Finlàndia, França, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Països Baixos, Portugal, Regne Unit, Suècia i Espanya (però en aquest cas no s'inclou com a país al qual s'exporta, s'ha d'exportar fora d'Espanya).

Els mercats europeus (tret dels mercats de l'UE-15) encapçalen el rànquing de països amb perspectives d'obertura de nous mercats.

Font: Observatori del Treball i Model Productiu

6. Annex metodològic

L'Enquesta de clima exportador a Catalunya és una operació estadística trimestral, que recull les opinions de 600 empreses industrials exportadores catalanes sobre les expectatives i l'evolució de diferents variables relacionades amb la conjuntura exportadora, com ara la cartera de comandes, els preus d'exportació, els preus internacionals del sector i el marge de benefici comercial d'exportació de l'empresa.

Per a cadascuna d'aquestes variables es demana l'opinió dels empresaris sobre la seva situació actual i sobre les seves expectatives per als propers 12 mesos. Les preguntes es formulen de manera que permetin un triple nivell de resposta:

- positiva (a l'alça)
- negativa (a la baixa)
- estable

La simplicitat del qüestionari possibilita una resposta àgil i ràpida per part dels responsables empresarials.

Per a tots els indicadors, s'ofereix el saldo de resposta, és a dir, la diferència entre els percentatges de respostes positives (evolució a l'alça) i negatives (evolució a la baixa).

Els resultats es presenten per al conjunt de les empreses industrials exportadores catalanes i, a més, en el cas de la cartera de comandes, desagregats per sectors d'activitat econòmica, trams de facturació en exportació i zones geogràfiques.

També es pregunta l'opinió dels empresaris sobre les seves perspectives d'exportar a nous mercats en els propers 12 mesos.

La desagregació sectorial utilitzada a l'enquesta dona resultats per als 12 grups d'activitat econòmica següents:

- Alimentació i begudes (divisions econòmiques)
- Tèxtil, confecció, cuir i calçat
- Paper, edició, arts gràfiques i reprografia
- Indústries químiques
- Cautxú i matèries plàstiques
- Altres productes minerals no metàl·lics
- Metal·lúrgia i productes metàl·lics
- Maquinària i equips mecànics
- Màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica
- Equips elèctrics i electrònics
- Vehicles de motor i altres materials de transport
- Altres indústries

Els trams d'exportació per als quals s'ofereix informació són:

- Menys de 3 milions d'euros d'exportació
- De 3 a 6 milions d'euros d'exportació
- De 6 a 15 milions d'euros d'exportació
- De 15 a 30 milions d'euros d'exportació
- Més de 30 milions d'euros d'exportació

Pel que fa a les zones geogràfiques considerades, es detallen a continuació:

- **Unió Europea (15):** Alemanya, Àustria, Bèlgica, Dinamarca, Finlàndia, França, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Països Baixos, Portugal, Regne Unit, Suècia i Espanya (però en aquest cas no s'inclou com a país al qual s'exporta, s'ha d'exportar fora d'Espanya).
- **Resta de la UE-28:** Croàcia, Polònia, Romania, Bulgària, República Txeca, Hongria, Eslovàquia, Eslovènia, Estònia, Letònia, Lituània, Malta i Xipre.
- **Comunitat d'Estats Independents (CEI):** Rússia, Ucraïna, Bielorrússia, Kazakhstan, Armènia, Azerbaidjan, Kirguizistan, Moldàvia, Tadjikistan i Uzbekistan.
- **EFTA:** Islàndia, Noruega, Suïssa, Liechtenstein.
- **Resta d'Europa:** Turquia, Albània, Andorra, Bòsnia i Hercegovina, Vaticà, Macedònia, Mònaco, Montenegro, San Marino, Sèrbia.
- **Estats Units i Canadà.**
- **Amèrica Llatina:** tots els països d'Amèrica Central i del Sud: Guatemala, Cuba, Hondures, Argentina, Brasil, etc.
- **Àfrica del Nord:** Marroc, Tunísia, Algèria, Líbia i Egipte.
- **Àfrica Subsahariana:**
 - o **Àfrica Central:** República Democràtica del Congo, República del Congo, República Centreafricana, Ruanda, Burundi.
 - o **Àfrica Oriental:** Kenya, Tanzània, Uganda, Djibouti, Eritrea, Etiòpia, Somàlia, Sudan.
 - o **Àfrica Austral:** Angola, Botswana, Lesotho, Malawi, Moçambic, Namíbia, Sud-àfrica, Swazilàndia, Zàmbia, Zimbabwe.
 - o **Àfrica Occidental:** Benín, Burkina Faso, Camerun, Txad, Costa d'Ivori, Guinea Equatorial, Gabon, Gàmbia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Libèria, Mali, Mauritània, Níger, Nigèria, Senegal, Sierra Leone, Togo.
 - o **Nacions Insulars africanes:** Cap Verd, Comores, Madagascar, Maurici, Sant Tomé i Príncep, Seychelles.
 - o **Territoris i possessions:** Mayotte i Reunió (França).
- **Orient Mitjà:** Aràbia Saudita, Emirats Àrabs Units, Líban, Síria, Iraq, Iran, Israel, Jordània, Kuwait, Bahrain, Qatar, Afganistan, Gasa, Cisjordània, Oman i Iemen.
- **Japó, Corea del Sud i Taiwan.**
- **Xina i Índia.**
- **ASEAN:** Tailàndia, Filipines, Indonèsia, Malàisia, Singapur, Vietnam, Laos, Myanmar, Cambodja i Brunei.
- **Oceania:** Austràlia, Nova Zelanda.